

Saco
Box 2206
103 15Svar

Stockholm 27 juni 2016

Svar på remiss Policyramverk för det svenska utvecklingssamarbetet

Akademikerförbundet SSR har genom Saco beretts möjlighet att besvara remissen från Utrikesdepartementet Policyramverk för det svenska utvecklingssamarbetet.

Inledningsvis vill vi understryka det angelägna i att en procentsmålet bibehålls och att Sverige snarast återställer den ordning där det svenska biståndet ligger på en i internationella jämförelser hög nivå. Därför är det bra att detta så tydligt uttrycks i policyramverket, att regeringens målsättning att det svenska biståndet ska vara 1 procent av svensk BNI.

Inledningsvis vill vi också betona nödvändigheten av att Decent Work-agendan tydligare integreras i hela dokumentet liksom hänvisningar till det globala ramverk som sätts av ILO och dess kärnkonventioner. I sammanhanget vill vi också lyfta fram UN Global Compact, FNs barnrättsprinciper och OECDs riktlinjer för multinationella företag som viktiga ramverk som måste ge tydligare avtryck i policyramverket liksom den svenska regeringens initiativ till en Global Deal.

Akademikerförbundet SSR välkomnar policyramverket och den form dokumentet har men menar att texten behöver bearbetas ytterligare i syfte att förtydliga. Det gäller såväl upprepningar, begrepp som analysmodell. I det fortsatta har vi valt att lyfta fram några punkter där vi anser att policyn behöver utvecklas.

Kapitel 1-Inledning

Begreppet "arbetsmarknadens parter" omfattar de fackliga organisationerna och näringslivet/företagen. Vår uppfattning är att när det begreppet används så behöver inte företagen explicit omnämnas eftersom de innefattas i begreppet. Avses något annat måste det tydligt uttryckas.

Kapitel 2-Utvecklingsdagordningen i en föränderlig omvärld

Akademikerförbundet SSR
Box 128 00, 112 96 Stockholm
08-617 44 00
kansli@akademssr.se
www.akademssr.se

SSR Direkt
Frågor om anställning och arbetsliv
08-617 44 71
ssrdirekt@akademssr.se

Medlemsservice
Frågor om medlemskap och avgifter
08-617 44 70
medlem@akademssr.se

Vi har inledningsvis uttryckt behovet av att Policyramverket nämnder regeringens initiativ till en Global Deal. Vi föreslår att ett sådant stycke tillförs texten exempelvis före avsnittet "Framtida möjligheter och utmaningar i en omvärld i förändring" enligt följande: *"En förutsättning för denna samverkan utgörs av det svenska initiativet till en ny Global Deal som innebär att globaliseringens fördelar och vinster ska komma fler till del och att utmaningarna på den globala arbetsmarknaden ska hanteras gemensamt. Målet är välfungerande arbetsmarknadsrelationer genom social dialog, mellan fack, arbetsgivare och regeringar, och anständiga arbeten, vilket bidrar till ökad jämlikhet och en inkluderande ekonomisk utveckling som gynnar både arbetstagare, företag och samhällen."*

På sidan 6, stycke 5, berörs välfärdens finansiering och behovet av en stabil skattebas. Där föreslår vi en ny skrivning och att fjärde meningen istället lyder: *"I många utvecklingsländer är också en alltför begränsad skattebas ett problem p g a att en stor del av arbetskraften finns inom den informella ekonomin, ineffektiv användning av offentliga medlen samt korruption och annan skatteflykt."*

Förbundet påminner om att det finns flera diskrimineringsgrunder varav jämställdhet är en. Vi skulle gärna se ett avsnitt som bl a berör funktionsnedsättning och vi konstaterar följaktligen att det saknas skrivning om HBTQ- frågor i detta kapitel och föreslår att ett sådant läggs till med följande lydelse:

"Runt om i världen utstår homo-bi-trans- och queerpersoner (hbtq) dagligen grova kränkningar. Diskriminering och trakasserier är vanligt förekommande, och skyddande lagstiftning saknas eller tillämpas inte. Ofta börjar diskrimineringen tidigt, redan i utbildningssystemet, vilket får konsekvenser för möjligheterna senare i samhället och i arbetslivet."

Vi saknar också skrivningar om arbetsmiljöns betydelse för fattigdom och föreslår att det arbetas in i texten, förslagsvis i sista avsnittet på sidan 7 i dokumentet. Stöd för en sådan text finns i ILOs kärnkonventioner och i Decent Work-agendan.

I detta kapitel saknar vi också en fördjupad skrivning om mänskliga rättigheter och handel och investeringar. Vi föreslår ett tillägg före det stycke som inleds med "Världshandeln karaktäriseras i allt högre grad..." Ett sådant stycke kan formuleras: *"Handel och investeringar får inte ske på vilka villkor som helst utan ska ske utan att kränka mänskliga rättigheter vilka måste gälla hela produktionskedjan. Hållbara investeringar måste garanteras genom stöd till strukturer som kan genomföra uppföljning och kontroll av privata aktörer i landet för att garantera hållbarhetsrapportering och skydd av mänskliga rättigheter och miljö."*

Kapitel 3 – Perspektiv i det svenska utvecklingssamarbetet

I Kapitel 3 bör Decent Work-agendan och ILOs kärnkonventioner tydligt lyftas fram och en lämplig plats är avsnittet som inleds med

”Rättighetsperspektivet...”. Vi föreslår att följande text läggs till efter det stycket: *”De fackliga rättigheterna är mänskliga rättigheter och ska säkerställas ovillkorligen och universellt. Rättighetsperspektivet ska också kompletteras av ILO:s Decent Work-agenda vars fyra strategiska mål bör inkluderas i relevanta insatser; främjande av sysselsättning, arbetstagares rättigheter, fungerande social dialog och tillfredställande socialt skydd. Utgångspunkten utgörs här främst av ILOs kärnkonventioner.”*

Kapitel 4 – Utvecklingssamarbetets tematiska inriktning

Förbundet föreslår också att sista meningen i första stycket på sidan 13 kompletteras och får följande lydelse: *”Nya aktörer erbjuder ekonomiska investeringar och samarbete men ställer inga motkrav på förbättringar vad gäller mänskliga rättigheter och demokrati utan bidrar istället ofta till kränkningar av rättigheter och korruption.”*

Vi föreslår också att sista stycket på sidan 15, före rutan om Global jämställdhet, kompletteras med följande mening: ”Säkerställandet av de mänskliga rättigheterna i arbetslivet ska utgå från ILOs kärnkonventioner och den Globala Decent Work-agendan.

På sidan 17 föreslår vi att en mening läggs till efter tredje stycket med följande lydelse: *”Våld mot kvinnor får påverkan inte bara i hemmet, utan också på arbetsplatsen genom frånvaro, förlorad produktivitet och trygghet för offren och innebär också dåligt utnyttjande av företagets resurser.”* samt att ett nytt stycke läggs på slutet av femte avsnittet: *”De fyra pelarna av ILO:s Decent Work-agenda bildar en stark grund för en ekonomisk agenda för kvinnor som en del av en jobb- och utvecklingsplan, som värderar kvinnors obetalda och betalda arbete och som syftar till att öka kvinnors deltagande i arbete, stöttat av tjänster för barn- och äldreomsorg, samt familjevänliga arbetsplatser. Att investera i offentlig vård och omsorg kan skapa miljoner anständiga arbeten och främja kvinnors deltagande i betalt arbete.”*

Förbundet föreslår på sidan 22 att en ny mening arbetas in i andra stycket efter meningen som inleds ”Insatser för att främja produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor...”. Den meningen föreslås få följande lydelse: *”För att främja en hållbar arbetsmarknad från början bör särskild vikt läggas vid jämställda satsningar för att både män och kvinnor ska få tillgång till arbetsmarknaden från början och inte endast traditionellt mansdominerade yrken främjas.”*

På sidan 24 föreslår vi tre tillägg. Dels i rutan, ett tillägg i 4 satsens sista mening *”...i enlighet med ILO:s konventioner och rekommendationer”* och i 6 satsens sista mening *”... i enlighet med ILO:s Decent Work-agenda och dess fyra strategiska mål; främjande av sysselsättning, arbetstagares rättigheter, fungerande social dialog och tillfredställande socialt skydd.”* Dels föreslår vi att mål 16 om främjande av fredliga och inkluderande samhällen läggs till.

Vi föreslår också en annan angelägen förändring av texten i dokumentet på sidan 25 som bl a handlar om omställning till gröna jobb. Förändringen förslås i tredje stycket, fjärde meningen, och den nya meningen föreslås få följande lydelse: *"Arbetsmarknadens parter har även en viktig roll i att främja en rättvis omställning (just transition) av arbetstillfällen i en grön ekonomi, så att anständiga arbetsvillkor upprätthålls"*.

På sidan 26 föreslår vi att tredje stycket sista meningen kompletteras med följande: *"...samt stödja uppbyggnad av uppföljningsmekanismer för kontroll av privata investeringar i landet, inklusive krav på hållbarhetsrapportering från företag."*

Förbundet noterar med viss förvåning att avsnittet om migration och utveckling saknar en djupare analys av vad migration innebär för de länder som migranterna lämnar. Därför bör texten kompletteras med en sådan text som såväl problematiserar som beskriver såväl omfattning som konsekvenser för de länder och de människor som är berörda.

Avslutningsvis vill verkligen understryka att arbetsmarknadens parter är viktiga aktörer i utvecklingsarbetet och för att nå målen i agenda 2013. Det bör också framgå av policyramverket och återspeglas i texten. På sid 46 förslår vi därför att ordet "kan" byts till "är" så att meningen lyder: *"Genom att främja en social dialog där fackföreningar och arbetsgivare kan formulera, påverka och i förekommande fall genomföra nationell politik för sociala, ekonomiska och andra frågor, är arbetsmarknadens parter viktiga aktörer i arbetet för att uppnå målen i Agenda 2030."*

Med vänlig hälsning

Heike Erkers
Förbundsordförande
Akademikerförbundet SSR

Maria Östberg Svanelind
Internationell sekreterare
Akademikerförbundet SSR